

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2021/1576

2021 m. balandžio 29 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos aplinkos agentūros 2019 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos aplinkos agentūros 2019 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,
- atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0080/2021),

- A. kadangi, remiantis Europos aplinkos agentūros (toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų suvestine ⁽¹⁾, galutinis jos 2019 finansinių metų biudžetas buvo 75 663 812 EUR, t. y. 14,99 proc. didesnis negu 2018 m.; kadangi Agentūros biudžetą daugiausia sudaro įnašas iš Sąjungos biudžeto (86,85 proc.) ir įnašai pagal konkrečius susitarimus, visų pirma pagal programą „Copernicus“ (13,15 proc.);
- B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Agentūros 2019 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2019 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 99,99 proc., t. y. 0,04 proc. didesnis, palyginti su 2018 m.; susirūpinęs pažymi, kad mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis siekė 89,83 proc., taigi, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo 1,23 proc.;

Veikla

2. pažymi, kad Agentūra naudoja tam tikrus matavimus kaip pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kad įvertintų savo veiklos ir kitų matavimų teikiamą pridėtinę vertę, kad pagerintų savo biudžeto valdymą, pvz., pagal metinį personalo planą įsisavintus personalo išteklius, metinių biudžetinių išipareigojimų normą ir Agentūros interneto svetainėje užregistruotų naršymo seansų skaičių;
3. pažymi, kad jau treči metai iš eilės Agentūros interneto svetainės „Duomenų ir žemėlapių“ puslapis buvo pats lankomiausias – puslapis peržiūrėtas daugiau kaip 2,75 mln. kartų, o Agentūros saityno žemėlapių serveriai gavo 375 mln. prašymų peržiūrėti Agentūros parengtus žemėlapius (tai yra 25 proc. daugiau nei 2018 m.); mano, kad informacijos apie aplinką sklaida yra itin svarbi, ypač atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą;
4. pabrėžia, kad Agentūra teikia patikimą ir nepriklausomą informaciją apie aplinką; palankiai vertina jos 2019 m. paskelbtų darbų kokybę, pvz., ataskaitas apie tvarumo pertvarką Europoje, prisitaikymą prie klimato kaitos žemės ūkio sektoriuje, plastiko atliekų prevenciją, transporto degalų šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumą ir aplinkos būklės ataskaitą;
5. pažymi, kad atlikus valdybos ir biuro veiklos vidaus peržiūrą padidėjo biuro vaidmuo, dažniau naudojamosi vaizdo konferencijomis ir sumažėjo biuro narių kelionių į Kopenhagą;

⁽¹⁾ OL C 165, 2020 5 13, p. 1.

6. pažymi, kad, Agentūros teigimu, ji nuolat bendradarbiauja su Komisija, kad nustatytų užduočių pasidalijimą ir susitartų su atitinkamomis Komisijos tarnybomis ir taip išvengtų sutampančių užduočių; pažymi, kad Agentūra ES agentūrų tinkle nenustatė jokių sutampančių užduočių su kitomis agentūromis;
7. pažymi, kad Agentūra pasiekė savo 2019 m. tikslus, nustatytus Agentūros metinėje darbo programoje, Europos sprendimus priimantiems asmenims ir piliečiams suteikti galimybę laiku gauti informacijos ir žinių, aktualių tvirtam aplinkos politikos pagrindui kurti;
8. pažymi, kad 2019 m. Agentūra pradėjo kurti 2021–2030 m. Agentūros ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo strategiją ir kad ši strategija buvo priimta 2020 m. gruodžio mėn.;
9. primena, kad 2019 m. Agentūra įdiegė naujus duomenų srautus naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekiui stebėti, padėjo užtikrinti energetikos sąjungos valdymą ir toliau racionalizavo aplinkos ataskaitų teikimą;
10. pažymi, kad savo 25-ųjų metinių proga Agentūra surengė keletą renginių ir parengė leidinių, pabrėžiančių Agentūros atliktą darbą ir jos ateities tikslus;
11. ragina Agentūrą bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis Sąjungos agentūromis siekiant geriau įvertinti žmogaus veiklos poveikį aplinkai; atkreipia dėmesį į Agentūros bendros veiklos su kitomis agentūromis pavyzdžius, pvz., 2019 m. Europos aviacijos aplinkos apsaugos ataskaitos paskelbimą kartu su Europos aviacijos saugos agentūra ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro ir Komisijos planą sukurti inovatyvią virtualią ES klimato kaitos ir sveikatos observatoriją; ragina Agentūrą toliau plėsti bendradarbiavimą su kitomis agentūromis;
12. pabrėžia, kad Agentūros tikslai yra visos Europos masto tikslai, todėl būtina, kad Agentūra glaudžiai bendradarbiautų su Europoje esančiomis trečiosiomis valstybėmis; atkreipia dėmesį į Agentūros pastabą, pagal kurią naujojoje 2021–2030 m. Europos aplinkos agentūros ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo strategijoje nustatyti Komisijos politiniai prioritetai, susiję su Europos žaliojo kurso darbotvarke, skirta platesnei visos Europos erdvei, taip pat naujos Sąjungos finansinės priemonės, kurios buvo rengiamos 2019 m., kad jos būtų pradėtos taikyti 2021 m. pradžioje;
13. apgailestauja, kad 2019 m. tam tikra veikla negalėjo būti visiškai įgyvendinta dėl kelių aplinkybių; susirūpinęs pažymi, kad valdyba pabrėžė, jog Agentūros gebėjimas toliau tinkamai reaguoti į politikos pokyčius priklausys nuo to, ar bus padidinti skiriami pagrindiniai ištekliai, ar toliau bus teikiamas prioritetas kai kurioms dabartinėms pagrindinėms užduotims ir (arba) jos nebebus vykdomos; pažymi, kad Agentūra vertina, kur skiriami ištekliai duoda didžiausią naudą, ir pateiktą 2021 m. biudžeto projektą papildė iškliais, kad priderintų naujas užduotis atsižvelgdama į politikos pokyčius;
14. ragina Agentūrą toliau plėtoti savo sąveiką, stiprinti bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja patirtimi su kitomis Sąjungos agentūromis, siekiant padidinti veiksmingumą (žmogiškieji ištekliai, pastatų valdymas, IT paslaugos ir saugumas);
15. pabrėžia, kad svarbu didinti Agentūros vidaus operacijų ir valdymo procedūrų skaitmeninimą; pabrėžia, kad agentūros turi ir toliau aktyviai veikti šioje srityje, kad bet kokia kaina būtų išvengta skaitmeninio atotrūkio tarp agentūrų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia imtis visų būtinų saugumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pavojaus tvarkomos informacijos saugumui internete;
16. palankiai vertina tai, kad Agentūra aktyviai bendradarbiauja su žiniasklaida siekdamas didinti matomumą žiniasklaidoje, internete ir socialinėje žiniasklaidoje, kad viešintų informaciją apie savo darbą;

Personalo politika

17. pažymi, kad 2019 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 96,77 proc. į 124 pagal Sąjungos biudžetą patvirtintus etatus paskirti 3 pareigūnai ir 117 laikinųjų darbuotojų (2018 m. buvo 124 patvirtinti etatai); pažymi, kad 2019 m. Agentūroje taip pat dirbo 61 sutartininkas ir 19 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;
18. pažymi, kad iš 2019 m. pateiktų duomenų matyti, jog nebuvo pasiekta vyresniosios vadovybės (septyni vyrai ir dvi moterys) ir valdybos (18 vyrų ir 14 moterų) lyčių pusiausvyra; prašo Agentūros ateityje užtikrinti vadovybės lyčių pusiausvyrą; prašo Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į tai, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą skiriant savo narius į Agentūros valdybą;
19. pažymi, kad Agentūra patvirtino asmens orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politiką; atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. pranešta apie vieną įtariamo priekabiavimo atvejį, po kurio pradėtas administracinis tyrimas ir drausminės procedūros;
20. pažymi, kad tikimasi, jog EAA atliks itin svarbų vaidmenį (stebėseną, ataskaitų teikimas, tvirtinimas) remiant Europos žaliojo kurso veiksmus ir 8-ąją aplinkosaugos veiksmų programą^(?); todėl primygtinai reikalauja padidinti biudžetą Agentūros personalui, kad būtų galima įvykdyti šiuos įpareigojimus; pažymi, kad bet koks lėšų mažinimas ateityje neigiamai paveiks Agentūros veikimą ir Europos žaliojo kurso įgyvendinimą;
21. atsižvelgdamas į ankstesnių metų Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimą, susirūpinęs pažymi, kad Agentūra neturi atnaujintos itin svarbių pareigybių politikos; remdamasis Agentūros atsakymu pažymi, kad Agentūra nuo 2009 m. tvarko itin svarbių pareigybių sąrašą ir kad po reorganizavimo ji peržiūrėjo ir parengė itin svarbių pareigybių nustatymo ir valdymo gaires; ragina Agentūrą nedelsiant priimti ir įgyvendinti itin svarbių pareigybių politiką;
22. pažymi, kad, pasak Audito Rūmų specialiosios ataskaitos dėl agentūrų ateities, Agentūrai gresia ribotų išteklių rizika; ragina Komisiją kartu su Agentūra parengti tvarų planą, pagal kurį Agentūrai būtų suteikti išteklių, atitinkantys jos poreikius ir užduotis; ragina Komisiją ir Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą šioje srityje;
23. yra susirūpinęs dėl to, kad Agentūros valdyba yra didelė, todėl sudėtinga priimti sprendimus ir susidaro daug administracinių išlaidų;
24. ragina Agentūrą stengtis plėtoti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politikos sistemą, kuri apimtų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, orientavimą visą gyvenimą ir karjeros raidą, lyčių pusiausvyrą, nuotolinį darbą, tolygų geografinį pasiskirstymą ir neįgaliųjų įdarbinimą bei integravimą;
25. pabrėžia, kad interesų konfliktai, susiję su darbu palikus tarnybą viešajame sektoriuje ir „sukamųjų durų“ reiškiniu, yra bendra daugelio įstaigų ir agentūrų visoje ES problema;

Viešieji pirkimai

26. remdamasis Audito Rūmų ataskaita, atsižvelgdamas į 2019 m. pateiktas rekomendacijas ir tolesnes ankstesnių metų išvadas, pažymi, kad Agentūra sudarė paslaugų sutartį, kurios suma viršijo reglamentuojančios preliminarosios sutarties viršutinę ribą, tačiau to neiformino sutarties pakeitimu, ir prieš pateikdama naują užsakymą tinkamai nestebėjo bendro sutarties naudojimo; remdamasis Agentūros atsakymu pažymi, kad Agentūra užtikrino, jog ateityje bet kokie sutarties pakeitimai, įskaitant jos biudžeto viršutinę ribą, bus įforminami iš dalies keičiant sutartį ir kad finansų, išteklių ir leidimus duodantiems pareigūnams bus primenama prieš sudarant konkrečias sutartis visada patikrinti turimą sutarties biudžetą neviršijant viršutinę ribą ir užtikrinti, kad būtų laiku atnaujinta sistemų kontrolės priemonė; visgi ragina Agentūrą bet kokius sutarties pakeitimus įforminti laikantis viešųjų pirkimų nuostatų;

^(?) Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (COM(2020)0652).

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

27. teigiamai vertina esamas Agentūros priemonės ir nuolatinės pastangas užtikrinti skaidrumą, užkirsti kelią interesų konfliktams ir juos valdyti ir užtikrinti pranešėjų apie pažeidimus apsaugą;
28. primena, kad turėtų būti privaloma skelbti valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas, nes šiuo metu Agentūros interneto svetainėje skelbiami ne visų valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymai ir interesų deklaracijos; ragina Agentūrą paskelbti visų valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie priemones, kurių buvo imtasi šioje srityje;
29. dar kartą reiškia susirūpinimą dėl to, kad Agentūra neįdiegė vidaus ekspertų interesų konfliktų deklaravimo sistemos;
30. pabrėžia, kad dabartinė Sąjungos institucijoms ir agentūroms taikoma etikos sistema turi didelių trūkumų, susijusių su jos susiskaidymu ir esamų nuostatų nenuoseklumu; pabrėžia, kad šie klausimai turėtų būti sprendžiami nustatant bendrą etikos sistemą, užtikrinančią aukštą etikos standartų taikymą visoms ES institucijoms ir agentūroms;
31. pabrėžia, kad tam tikri pareigūnai užpildo interesų konfliktų nebuvimo deklaracijas ir pateikia savo vertinimus, susijusius su etikos standartų laikymusi; vis dėlto pabrėžia, kad tokios savideklaracijos ir įsivertinimas nėra pakankami ir todėl reikia papildomo tikrinimo;

Vidaus kontrolė

32. pažymi, kad 2019 m. Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) paskelbė viešųjų pirkimų audito ataskaitą, kurioje nurodė vieną labai svarbų trūkumą, susijusį su viešųjų pirkimų procedūrų stebėseną ir sutarčių valdymu; pažymi, kad VAT, reaguodama į šias išvadas, parengė ir patvirtino veiksmų planą;

Tvarumas

33. palankiai vertina Agentūros pastangas sukurti ekonomiškai efektyvią ir aplinką tausojančią darbo vietą ir visas priemones, kurių Agentūra ėmėsi siekdama mažinti savo anglies pėdsaką ir energijos vartojimą, sukurti bepopierį darbo srautą, ir stengtis sumažinti bei kompensuoti savo patalpose ir keliaujant išmetamą CO₂ kiekį; tačiau apgailestauja, kad Agentūros būstinės energijos vartojimo efektyvumas yra žemas;

Kitos pastabos

34. pažymi, kad Agentūra dalyvavo pasirengimo Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos procese, visų pirma susijusiam atitinkamų IT sistemų parengime 2019 m.;
35. teigiamai vertina Agentūros pastangas kurti įvairesnę ir įtraukesnę darbo aplinką bei kultūrą, imantis neįgaliesiems palankių veiksmų; prašo Agentūros įvertinti galimybę toliau stiprinti ir integruoti lygių galimybių principus įdarbinimo, mokymo, karjeros raidos ir darbo sąlygų srityse ir didinti darbuotojų informuotumą šiais klausimais, taip pat įvertinti galimus pagrįstus Agentūros pastatų patobulinimus ir pakeitimus (prieiga, tinkama biuro įranga), skirtus riboto judumo ar kitokią negalią turintiems asmenims;
36. pažymi, jog reikia taikyti kompleksinį metodą, kad Sąjungos institucijų interneto svetainės būtų prieinamos bet kokios rūšies negalią turintiems asmenims, kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2016/2102⁽³⁾, įskaitant galimybę naudotis nacionalinėmis gestų kalbomis; siūlo į šį procesą įtraukti neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas;
37. ragina Agentūrą imtis tolesnių iniciatyvų, kuriose būtų sutelkiamas dėmesys į jos mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą visuomenei ir informuoti visuomenę per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones;
38. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos Parlamento 2021 m. balandžio 29 d. rezoliucijoje⁽⁴⁾ dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

⁽³⁾ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (OL L 327, 2016 12 2, p. 1).

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0215.